

AITA LEIDA JÕULUPUU!

Kesklinna valitsus otsib ilusat, 15-18 m kõrgust kuuske, mis sobib kaunistama jõluaegset Raekoja platsi.

Kui tead sellist, siis palun teata KYLLY.ANNUS@TALLINNLV.EE

www.tallinn.ee/kesklinn • 19. oktoober 2018

Kesklinna Sõnumid

Lasteaias on õpetaja ja õpetajaabi sageli ühtviisi tegevuses. Ülelinnaline tantsupäev Jaan Poska lasteaias.

Lastekaitse ja noorsootöö saavad inimjõudu juurde

Tallinna linna lisaelarve annab Kesklinna valitsusele võimaluse võtta tööle veel kaks lastekaitse spetsialisti; uuel aastal lisandub ka kaks mobiilset noorsootöötajat.

Kahe lastekaitse vanemspetsialisti lisandumine linnaosavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonda võimaldab Kesklinna vanema Vladimir Sveti sõnul vastata suurenevale töökoormusele.

„Viimasel ajal on esile tulnud palju probleeme nii lastekaitse valdkonnas kui ka noorte riskikäitumisega. Kuna lastekaitse talituse koormus pidevalt kasvab, vajame rohkem selle valdkonna spetsialiste. Nii otsimegi lastekaitse spetsialisti, kelle tööks saab vanemliku hoolitsusega laste ja nende perede abistamine ning hooldusõiguslikud küsimused. Teine otsitav vanemspetsialist hakkab hindama laste abivajadust, korraldama eestkostet ja hooldusperedes kasvatamist, samuti aitab ta lahendada hooldus- ja kasvatusprobleeme. Usume, et uute spetsialistide lisandumine novembrist suurendab valmisolekut vastata vajadustele,“ selgitas Svet.

Uuest aastast hakkavad linnaosas tööle ka mobiilsed noorsootöötajad, kelle peamine ülesanne on ennetustöö kontakti loomise kaudu noortega nende kogunemiskohtades – olgu see tänav, park või kaubanduskeskus. Mobiilsed noorsootöötajad pakuvad noortele tuge, nõustavad ja suunavad noori arengutegevusse, mis aitab vältida riskikäitumist.

Tunnustame nii õpetajaid kui ka nende abisid!

Hiljutine õpetajate päev andis põhjust minna kooli ja lasteaeda lillekimbuga. Kas mõni õis jagus ka õpetajaabidele?

Kesklinna lasteaedades töötab 343 õpetajat, kaasa arvatud muusika- ja liikumisõpetajad. Abiõpetajaid (ja õpetaja assistente) on ametis 176. Seega enam-vähem iga kahe lasteaiaõpetaja kohta üks abiline.

Ka koolides töötavaid pedagooge aitavad nii abiõpetajad kui ka õpetajaabid, õpiabirühma õpetajad, pika-päevarühma õpetajad ja abikasvatajad – neid töötab Kesklinna koolides kokku 28. Õpetajaid on samas meie linnaosa koolides 939, lisaks veel huvikoolides 126.

Õpetajaabide märksa väiksem arv ei ütle midagi nende töö olulisuse kohta. Kui selle töö väärtustamisest ühiskonnas üldse miski märku annab, siis on see palk. Enamasti jääb õpetajaabide töötasu 700 eurost kuus allapoole. Ehk korvab väikest palka hea sõna ja igapäevane tähelepanu? Sageli ei jätku ka seda.

Just seetõttu, et õpetajaabid pälviavad oma olulise töö eest liiga vähe nii ainelist tasu kui ka moraalselt tunnustust, püüab Kesklinna valitsus korvata puudujääki motivatsioonipäevadega. Viimane selline toimus 2. oktoobril kinos Artis, kuhu kogunes sadakond õpetajaabi.

Tunnustus olgu või väike

Haridus- ja teadusminister Mailis Repsi ja Kesklinna vanema Vladimir Sveti avasõnade järel kuulati MTÜ Hooling koolitaja ja ülevaataja Maili Liinevi loengut „Õpetajaabi roll rühmas“. Liinev osundas võimalustele, kuidas ennast töö hoida, leida päevas kohti eneselaadimiseks ning ammutada jõudu teadmisesest, et õpetajaabi roll on asendamatu ja oluline.

Mailis Repsi sõnul on ootused õpetajaabidele aina kasvanud, samas kui ameti sisust saadakse aru

erinevalt. „Teie töö ei tähenda enam kaugeltki ainult seda, et lapsed oleksid toidetud ja toad puhtad, vaid üha enam oodatakse teilt õpetajate abistamist, toe pakkumist erivajadustega lastele ja, nagu oma kogemustest tean, tihti ka lapse hommikuste pisarate pühkimist. Kõik, kes on lasteaia-aga kokkupuutes, teavad teie fantastilist tööd ja hindavad seda,“ pöördus minister õpetajaabide poole.

Kesklinna vanem kutsus meedia vahendusel nii ühiskonnas tunnustama abipersonali olulist tööd lasteasutustes kui ka seadusandlikult määratlema nende ülesandeid.

„Ootame ju neilt, et nad aitaksid tegeleda hariduslike erivajaduste lastega, asendaksid õpetajat, kui viimast kõrval pole, suhtleksid ja mängiksid lastega. Palju võiks rääkida sellest, mis tööd õpetajaabi teeb, ent seaduse mõttes ei ole tema roll sugugi selgelt formuleeritud,“ märkis Svet.

Ta lisis, et õpetajaabid on seni sunnitud töötama ebaviisakalt väikese palga eest, ehkki tegemist on töö-

tajatega, kelle tähelepanelikkusele ja hoolitsusele lootes usaldatakse päevadeks nende hooldes kümneid lapsi. Iga lapsevanem, kes viib last päevast päeva lasteaeda, teab hästi, et lapse võtab vastu ja tegeleb temaga inimene, kes pole õpetaja, aga kelle roll on samuti tähtis.

Kui õpetajad saavad oma ametipäeval lilli ja maiustusi, siis võiks samasugune väike tähelepanu langeda osaks ka abipersonalile. Kui aastapäevade puhul külastatakse oma kunagist kooli või lasteaeda ja peetakse meele oma esimest õpetajat, klassijuhatajat, lemmikasvatajat või õpetajat, siis teised kooli- ja lasteaia töötajad jäävad sageli miskipärast kõrvale. Ometi oli seal ka tore söögitüki, abikasvataja, logopeed, huvijuht ja veel teisi igi tüblisi inimesi. Üks õis lillekimbust võiks kuuluda neilegi.

Kesklinna õpetajaabide motivatsioonipäeva hindasid seal osalenud aga sisukaks ja innustavaks. Pärast loengut ja kohvipausi vaadati päeva teisel poolel kinos Artis uut linasteost „Astrid Lindgreni rääkimata lugu“.

Loe lk 2 Teedeehitusest

Loe lk 3 Parkidest

Palun hoiada oma elukohaandmed täpsed!

Kui Teie elukoht rahvastikuregistris ei ole täpne (puudu on küla või tänav, maja- või korterinumbrid), kuna olete kolinud ja eelmise kodu omanik on taotlenud Teie aadressi muutmist, jäävad 2019. aastast registris Teie elukohaandmed tühjaks. Nii võite ilma jääda avalikest teenustest.

Loe lk 5 Registreeri elukohti!

Loe lk 8 Särav Vaike

TALLINNA KESKLINNAS ELAB 65 144 INIMEST.

Linnaosa elanike arv suurenes septembris 596 võrra (kogu Tallinnas 1443 võrra).

2018. aasta algusest on Kesklinna lisandunud 1585 elanikku ehk linnaosadest enim. Tallinna on sel aastal juurde tulnud 3888 inimest.

Allikas: rahvastikuregister, 1. oktoober 2018

Kesklinna Sõnumite järgmine number ilmub **16. novembril**.

Väljaandja:

Tallinna Kesklinna Valitsus
tel: 645 7229

e-post:

kesklinnaonumid@tallinnlv.ee
Trüki toimetanud: OÜ Rkontor

TÄHTSAD TEEMAD

Velotaksoäri saab kontrolli alla

Aastaid on velotaksoäri Tallinna kesklinnas kaasnenud suviti palju probleeme. Seetõttu otsustaski linnavõim kevadel korrastada velotakso-teenuse osutamise tingimusi.

Alates 1. juulist kehtib linnavolikogu määrus „Jalgratta, lõbusõidurongi ja loomveoki kasutamine tasulisel sõitjateveol Tallinnas”. Määruse järgi võib velotakso juhtimise õigust ja seda tõendavat teenindajakaarti taotleda ainult täisealine isik, kellel on olemas juhuluba ja kel pole kehtivaid liiklusrikumisi.

Oktoobrikuu alguses (kui määruse jõustumisest oli möödunud kolm kuud) toimus Kesklinna valitsuse ja munitsipaalpolitsei ametnike kohtumine, et arutada uue määruse kehtimise ajal saavutatud tulemusi.

Lõplikeks järeldusteks on veel vara, aga siiski saab juba praegu teha mõne üldistuse. Näiteks on jõustunud määrus aidanud kindlasti muuta olukorda velotaksoandusega paremaks. Paljud linnakodanikud ja vanalinnas tegutsevad ettevõtjad on märganud ning tunnustavalt märkinud, et velotaksode arv on vähenenud ja seega ka jalakäijate liikumine vanalinnas muutunud ohutumaks.

Munitsipaalpolitsei on teinud väga head tööd velotaksojuhtide informeerimisel, et nad teaksid, kuidas ja miks on vaja taotleda teenindajakaarti. Praeguseks on väljastatud üle 40 teenindajakaarti, mis meie arvates peegeldab hästi reaalselt olukorda. Fakt on paraku aga see, et kõik tegutsevad velotaksistid ei ole luba taotlenud.

Samal ajal napib munitsipaalpolitseil konkreetseid võimalusi põhjalikuks kontrollimiseks; ka ühistranspordiseadus ei anna neile selleks praegu volitust. On selge, et kui tahame olukorda velotaksodega süsteemselt lahendada, siis vajame rohkem tuge riigilt. Loodame, et järgmisel suvel tekib võimalus juba konstruktiivselt tegeleda nendega, kes eiravad linnas kehtivat määrust.

Usun, et kevadel enne järgmise hooaja algust tuleb Tallinna linn välja lisameetmetega, mis aitavad velotaksode tegevust veelgi paremini ohjes hoida.

Vladimir Svet

Kesklinna vanem

Teedehitus Kesklinnas

Tulevase Reidi tee kulgemise koridor on nüüdseks puhastatud.

10. oktoobriks oli seis Kesklinna tänavate rekonstrueerimise, remondi ja ehitusega järgmine:

- **Maapealsete rajatiste lammutamine Reidi tee trassi kogu ulatuses oli lõppenud.** Pärast Circle K tankla lammutamist Lootsi ja Ahtri tänava ristmikult jäi puhastada trass veel mõne hoone vundamendi jäänustest. Seega on tule-

vase Reidi tee kulgemise koridor nüüd Tuukri ja Ahtri tänava ristmikult hästi vaadeldav. Ehitus ei mõjuta seni auto-liiklust linnas, kuni käib Gonsiori tänava remont.

- **Gonsiori tänaval on tööd mitmes faasis.** Kreuzwaldi ristmikul käis trasside ehitus; Maneeži – Pronksi lõigus graniitplaatide paigaldamine ja rattatee põhja

rajamine, teekatemärgistus oli tehtud ja haljastustöödega alustatud; veel mitmes lõigus rajati haljastust. Tänav on kavas avada liiklusele novembri teises pooles, kui kõik suuremad tööd seal peaksid olema lõpetatud; väiksemate töödega aga jätkatakse vastavalt algele plaanile. Järgmise aasta kevadeni toimib Gonsiori tänava liiklus samal moel nagu enne remonti.

- **Juurdeveo tänava rekonstrueerimine on lõppjärgus.** Pärnu maantee ja Türi tänava vahelises Juurdeveo tänava lõigus olid jäänud teha viimased tööd, mis valmivad loodetavasti oktoobri viimaseks nädalaks. Türi tänaval Juurdeveo ja Saku tänava vahelises lõigus kestab ehitustöö ilmselt nädala võrra kauem, sest trasside paigaldamine kujunes kavandatust pikemaajaliseks.
- **Herne tänava valmimine jääb novembrisse.** Jalakäijad ja jalgratturitele saavad paremad ja ohutumad liikumisvõimalused, rekonstrueeritakse sõidutee, korrastatakse liiklus- ja parkimistingimusi, lahendatakse sademevee äravool ja uuendatakse haljastust.
- **Alustati juurdepääsuteega Vesivärava tn 30–36 elamutele.** Töö algas 15. oktoobril, käesoleva aasta jooksul rajatakse nii tee kui parkimisala.

Eestimaa Rahvarinne 30

Rahvusraamatukogu saalis toimus 30. septembril ajalookonverents, tähistamaks 30 aasta möödumist Eestimaa Rahvarinde asutamisest.

Konverentsil vaagisid nimekad ajaloolased, poliitikud jt ühiskonnategelased Rahvarinde osa Eesti iseseisvuse taastamises ja selle tõlgendusi ajalookäsitluses. Kõnelesid Rein Veidemann, Küllö Arjakas, Kostel Gerndorf, Rein Ruutsoo, Mati Hint, Ignar Fjuk, Marju Lauristin, Erik Terk, Peet Kask, Andrus Öövel, Raivo Vare. Endisi rahvarindelasi tervitasid peaminister Jüri Ratas ja linnapea Taavi Aas.

„Tänu Rahvarinde tegevusele 30 aasta eest saame täna vaba rahvana olla,” märkis peaminister. Linnapea rõhutas, et ei ole midagi paremat, kui olla vaba rahvas vabal maal. Seda näitas ka septembris 1988 lauluväljakule kogunenud ligi kolmandiku eesti rahva reaktsioon Heinz Valgu tuntud lausele „Ükskord me võidame niikuinii!”.

Konverentsi sissejuhatuses esmaesitleti kogumikku „Ees-

timaa Rahvarinne 30”, millest leiab peale eelnimetatute veel veerandsaja autori artikleid, hulga ajaloolisi fotosid ning põhjaliku kroonika tollastest sündmustest.

„Laulev revolutsioon ja Rahvarinde tehtu võib täna tunduda loomuliku ja vältimatu protsessina, mis kulges tagasilöökideta ja hoogsalt, ehk isegi lõbusa ühistegevusena, ja jõudis ettemääratud tulemuseni. Laulsime ju end vabaks! Tegelikult püsis pinge ja varitses oht peaaegu igal hetkel, iga väärsamm võis olla saatustlik ja kogu edu nullida. Tegutseda tuli teadmatuse vastaspoole, ennekõike Moskva keskvõimu ja KGB plaanidest. Me pidime igal hetkel tunnetama oma vastutust, teadmata, mida tulevik toob.” Nii kirjutab kogumiku sissejuhatuses koostaja Kostel Gerndorf, kes oli oktoobris 1988 Rahvarinde eesistuja.

Rahvarinde asutamisajaks loetakse selle esimest kongressi 1. ja 2. oktoobril 1988 linnahallis. Seal osalenud

Ajalookonverentsil kõneles peaminister Jüri Ratas. Foto: Dmitri Povilaitis (Pealinn)

enam kui 3200 delegaadist on enamik juba eakad, paljud kahjuks ka lahkunud, ja noorematele pole ajaloolased paraku kuigi palju materjali pakkunud. Just seetõttu oli nii kogumik kui ka konverents Gerndorfi hinnangul vajalik.

16. novembril möödub 30 aastat suveräänsusdeklaratsiooni vastuvõtmisest Eesti ülemnõukogus, järgmise aasta 23. augustil aga kuulsusrikkast Balti ketist. Eel ja veel paljud tähtsündmused Eesti taasiseseisvumise teelt väärivad mee-

nutamist.

Rahvarinde muuseumis Vabaduse väljakul on võimalus tutvuda kahe näitusega just samadest otsustavatest aegadest: näitus „1988” vahendab murrangulise aasta sündmusi ja emotsioone, näitus „Loosungid iseseisvumise teel” tutvustab aga toonaseid hüüdlauseid – enamasti võitluslikke, aga ka naljakaid. Külastage muuseumi, kust on võimalik soodsalt soetada samuti kogumik „Eestimaa Rahvarinne 30”.

3 KÜSIMUST

Vastab Kesklinna linnaosakogu liige Kaido Kukk

1. Mida olete seadnud linnaosakogu liikmena enda prioriteediks?

Prioriteet on elukeskkond – see tähendab, et Tallinna kesklinn ei oleks tulevikus sudus- ja autodesse uppuv inimvaenulik moodustis, vaid roheline, hea õhuga, innovaatiline 21. sajandi linnakeskkond. Selleks tuleb linna juhtides tegutseda läbimõeldult: silmas pidada suurt pilti ning mõelda alati paar sammukest ette. Üks koht, kus linnaosakogu saab kaasa rääkida, on kesklinna detailplaneeringud. Praegu ehitatud hooned jäävad meie linnapilti pikaks ajaks ja seetõttu on tähtis, et need seda kaunistaksid, mitte ei häbistaks.

2. Mis on Kesklinnas hästi, mida muudaksite?

Meil on vedanud – Tallinn on ilus ja roheline linn, mis muuseumis Euroopa pealinnadest ühe parima õhukvaliteediga. Mille on aga nüüdne linnavõim paraku unarusse jätnud, on kergliiklusteed. Euroopa pealinna kohta on harukordne, et linna kesksesse, kuhu on koondunud töökohad ja meelelahutus, rattaga mugavalt ligi ei pääse. Just rattataristu arendamine on võtmetähtsusega, et liikuda lähemale eelmises punktis kirjeldatud elukeskkonnale. Hea näide lähedalt võtta on Kopenhaagen, kus aina enam inimesi

on auto asemel valinud liikumiseks just jalgratta. Tulemuseks vähem ummikuid, parem linnaõhk ja tervemad inimesed.

3. Milline isiklik seos on teil Kesklinnaga?

Olen maailmakodanik, kes on läbi ja lõhki Tallinna kesklinnane. Kuigi liigun palju ringi, siis olen kesklinnas sündinud, kasvanud ja elan siin ka praegu.

Tammsaare park meelitab aega võtma

Kaua tehtud, kaunikene – rekonstrueeritud Tammsaare park on tõesti ilus.

Septembri keskpaigaks valminud pargis on hästi kavandatud teed ja platsid, moodne aastaegade järgi seadistatav valgustus, ilusad valged istepingid, värsked puud ja põõ-

sad. Ümberehitus läks maksma 6,3 miljonit eurot.

Ehitus aga jätkub – endise turuhoone vundamendile kerkitab ühekorruseline pargipaviljon-kohvik. See eraldab Estonia teatri kõrval juba kevadel avatud Uue turu platsi ja 1905. aasta mälestusmärgi.

Tammsaare park jagunebki mõtteliselt mitmeks osaks, mis pakuvad erinevaid emotsioone ja kasutusvõimalusi. Teatrihoone külje all asub laste mänguväljak, Uue turu plats sobib mitmesuguste ürituste korraldamiseks, pargi südames A. H. Tammsaare mälestusmärgi ees

on kujunenud tore kohtumispaik, Viru keskuse naaberlala saab aga õige funktsiooni koos peatänavaga väljaehitamiseks.

Praegu Tammsaare nime kandva pargi rajamine sai alguse pärast seda, kui sel alal varem tegutsenud Uus turg ja Vene turg 1948. aastal likvi-

deeriti, kuna Keldrimäel alustas tegevust Keskurg. Aianudusarhitekt Harald Heinssaare projekti alusel valmis park 1950. aastal. Et seal paiknes 16. oktoobril 1905 toimunud veresauna mälestusmärk, siis kandis ka park aastatel 1955–1989 nime 16.

Oktoobri park. 1976 park rekonstrueeriti ja selle keskossa paigutati 1978. aastal skulptor Jaak Soansi ja arhitekt Rein Luubi loodud mälestusmärk rahvakirjanik A. H. Tammsaarele. Tema nime hakkas park kandma aga alles 1989. aastast.

Kesklinna isadepäev

10. novembril kell 12

Tallinna spordihallis
(Herne tn 30)

Isad ja lapsed saavad koos maailmameister **Nikolai Novosjoloviga** osaleda sportlikes osavus- ja nuputamismängudes.

Kesklinna parkides käib ülevaatus

Kesklinna valitsus hindab alates septembrist koos politsei, arhitektide ja asumiseltside esindajatega linnaosa parkide turvalisust.

„Meie eesmärk on teha kindlaks, mida on parkides vaja muuta selleks, et inimesed tunneksid end seal turvalisemalt, ja kuidas teha nii, et avalik ruum soodustaks vähem riskikäitumist,” selgitas Kesklinna vanem Vladimir Svet.

Alustati Musumäest ja Kanuti aiast, seejärel vaadati Skåne bastioni haljasala. Edasi olid ülevaatuses kavas Tornide väljak ja Toompark, samuti võetakse ette ülejäänud kesklinnas asuvad pargid. Ettepanek ülevaatuses tuli politseilt seoses suve lõpus aktuaalseks muutunud noorte kuritegevusega parkides.

„Ka noortele tuleb luua tingimused ja vahendid parkides, et nad seal sisukalt ja õiguskauulekalt oma vaba aega saaksid veeta. Kui ehitame rulapargid, peavad lastel olema ka rulad,

millega oma sportlikke oskusi lihvida. Lisaks on turvalise linna planeerimise põhimõtete järgi võimalik muuta parke ja haljasalaid nii, et puuduksid pimedad nurgad või muud riskikäitumist soodustavad tegurid. Haljastus, valgustus ja linnakaamerate paigutus mängivad olulist rolli selles, kuidas inimesed pargis käituvad ning kui turvaliselt end seal tunnevad,” selgitas Kesklinna politseijaoskonna juht Kaido Saarniit.

„Kui tahame vähendada noorte kuritegevust, siis peame eeskätt tegema ennetustööd. Siin on põhiorhk lastekaitsele, noorsoo- ja sotsiaaltööl, aga ka koolides tehtaval, perekondadest rääkimata. Muidugi peab politsei kesken-duma kuritegevuse tõkestamisele, aga samal ajal tuleb ka linnaruumi muuta turvalisemaks. Loodame, et selle algatuse käigus tekib meil ka selge tegevuskava olukorra samm-sammuliseks parandamiseks,” lisas Svet.

Loome koos jõulutunnet!

Kesklinna valitsus kutsub kõiki korteriühistuid, ühendusi ja elanikke esitama oma konkreetseid ettepanekuid ja ideid kesklinna jõuluaegseks kaunistamiseks.

Kui eelnevatel aastatel on tekkinud küsimusi, miks siin või seal ei ole jõuludeks ühtki dekoratsiooni või valgustust üles seatud, siis nüüd on aeg

tulla ja seda öelda. Või kui silma on jäänud mõni kena puu, mis võiks samuti olla jõulua ajal kaunistatud, siis pakkuge ka seda. Ootame teie ideid Kesklinna valitsuses aadressil Nunne 18 või e-aadressile kyllu.annus@tallinnlv.ee hiljemalt 1. novembriks. Idee pakumisel palume esitada selle lühike kirjeldus, kindlasti asu-

koht (kaardil või aadressina) ja võimalusel ka pildimaterjal.

Kõikidest laekunud ideedest valib linnaosavalitsus välja parimad ja linnaruumi sobivamad, mille teostus pakuks jõulutunnet võimalikult paljudele inimestele – seega kohas, mis on avatud ja linnaruumis nähtav.

VALIME AASTA LINNAKODANIKU!

Linnavolikogu algatas aasta linnakodaniku valimise, et tunnustada tallinlasi, kes on möödunud aasta (12 kuu) jooksul andnud panuse Tallinna rahvusvahelise maine parandamise ja linnaelu edendamise heaks või saanud korda silmapaistva teo. Kandidaadiks esitatakse peab olema Tallinna linna registrijärgne elanik. **Kandidaate saab kuni 12. novembrini esitada nii era- kui juriidiline isik läbi Tallinna linna veebilehe www.tallinn.ee/aasta-linnakodanik.**

KULTUUR

Valgre sai kesklinnas mälestustahvli

7. oktoobril, helilooja Raimond Valgre 105. sünniaastapäeval avati tema kunagisel kodumajal Vene 7 mälestustahvel.

Mälestustahvil on peale Valgre sünni- ja surmadaatumid „7. 10.1913 Riisipere – 31.12.1949 Tallinn” ka kokkuvõtte andeka helilooja lühikeseks jäänud eluteest. Vaatamata vähestele talle antud aastatele jõudis Valgre luua ligi sada laulu,

millest suur osa on jäänud inimeste südamesse nii Eestis kui ka välismaal. „Saaremaa valss”, „Sinilind”, „Helmi”, „Läbi saju”, „Veel viivuks jää” ja paljud teised Valgre palad kuuluvad meie levimusika klassikasse. 1941. aastal mobiliseeriti Valgre Punaarmee. Järgnenud sõja-aastad jätsid valusa jälje nii tema hilisemas loominguks kui ka hinge. Raimond Valgre suri kõigest 36-aastasena.

Laulupeoks valmib uus laulukaar

Järgmisel suvel toimuvaks juubelilaulupeoks uueneb lauluväljaku ligi 60-aastane kaar. Vahetatakse välja keskest 31 m kõrguse laulukaare puitlaudis

ja katteplekk ning korrastatakse laululava fassaad. Arhitektide Alar Kotli ja Henno Sepmanni projekti järgi 1960. aastal valminud laulukaaarele

on see esimene põhjalik remont. Tööd, mida rahastavad võrdset Tallinna linn ja kultuuriministeerium, peavad valmima tuleva aasta märtsis.

4.-7. juulini toimub lauluväljakul 27. üldlaulupidu „Minu arm”, mis märgib Eesti laulupidude 150. aastapäeva.

Hopneri majas on kaks näitust

Novembri lõpuni on Hopneri majas avatud tekstiil kunstnik Aet Ollisaare näitus „Jäljed” ja nüüdisaegse vaba kalligraafia näitus „Lendav kirjutaja”.

Iga liigutus, tegu või mõte jätab jälje. Iseasi, mida jäljed räägivad või kes neid lugeda oskab. Või aimata, tunnetada, tähele panna. Siit võib alata rada tundmatusse, kutsuv teekond tulevikku või minevikku. Kui sageli julgeme seda alustada?

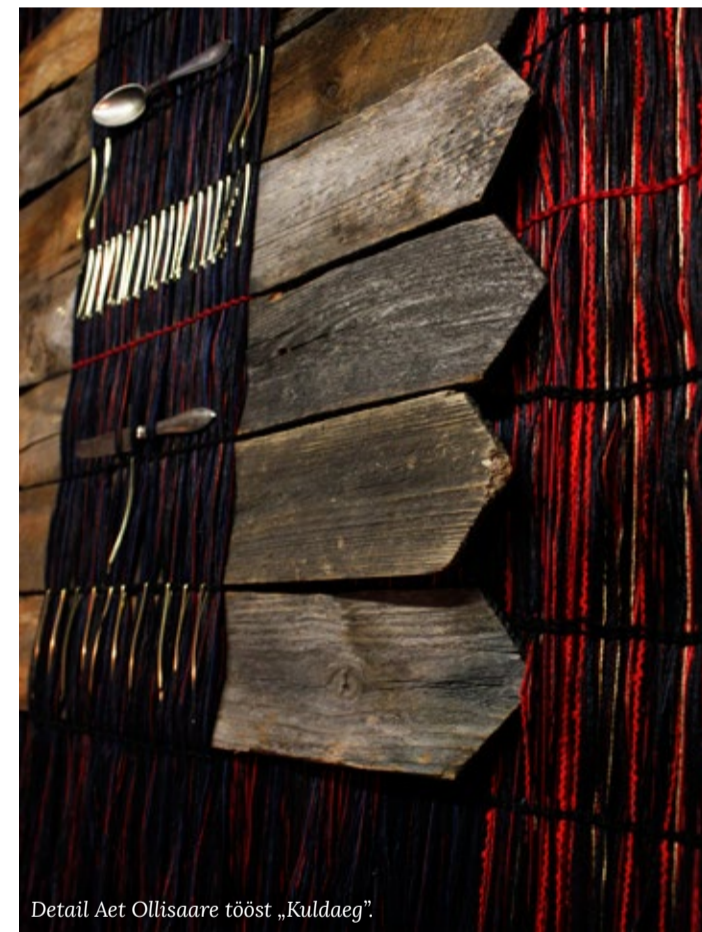
Näitusel olevad tööd peidavad endas märke elust ja möödunud aegadest, mõned otseselt loetavad ja teised vaid vaevu märgatavad. Kõrvuti lõngadega on töödes kasutatud esemeid, millel on oma lugu. Kas õnnestub esemete lood tõlkida ka loetavaks jutustuseks? Tööd on valminud soovist jagada asjade ja materjalide lugusid ning luua neid juurde.

Anu Purre kunstistudio näitust „Lendav kirjutaja” vaadates kujutage ette

kalligraafi hoogsat lendu ja vaadet maastikule ülevalt. Tegemist pole drooni- või aerofotoga. Kõike tuli lihtsalt ette kujutada ja üles kirjutada, „lennates” maastike kohal ja avastades aina uusi detaile või sõnumeid, mida pildile panna.

Mõni autor on äsja kalligraafiaõpinguid alustanud, osa juba lõpetamas või lõpetanud. Kõik said ühesuguse lähteülesande, „lendasid sama maastiku kohal”, kasutasid samu vahendeid ja tehnikat, kuid ometi on lähemalt vaadates kõik maastikud erinevad.

Kalligraafia on kõrgelt hinnatud manuaalne kunst, millega tegelevad paljud kirjastajad üle maailma. Traditsioonilise kalligraafia kõrval elab oma mahlakat elu ka selle eksperimentaalne pool, mis on esindatud näitusel. Põhirõhk pole kirjatehnikal ega filigraansetel oskustel, vaid vabal kompositsioonil ja mängul kirjaga.

Detail Aet Ollisaare tööst „Kuldaeg”.

RAHVARINDE MUUSEUMIS

TUNTUD JA TUNDMATUD RAHVARINDELASED

1. november kell 15

Seekord astub kuulajate ette Ülo Laanoja, endine riigikogu liige, IT-spetsialist, rahvarindelane, Kataloonia toetaja, Muhu saare elanik ja aktiivne ühiskonnaliige. Ülo Laanoja jagab oma mõtteid elust ja ühiskonnast. Tulge kuulama!

NÄITUS „1988”

Rahvarinde muuseumi näitus „1988” vaatleb murrangulist 1988. aastat erinevates elusfäärides. Tähtsal kohal on inimeste lood ja toona läbielatud emotsioonid.

NÄITUS „LOOSUNGID ISESEISVUMISE TEEL”

Väljapanek tutvustab loosungeid, mida kasutati võitluses iseseisvuse eest. Need on ühtviisi naljakad ja tõsised, aga ka inspireerivad. See on ajalugu loosungites.

Vabaduse väljak 9 • tel 644 8193 • rrmuseum@rrmuseum.ee •
Jälgi meie tegevust www.facebook.com/rrmuseum

Direktor Peter Pedak ja tema eelkäija Lauri Leesi võtsid vastsel palliplatsil vastu linnavolikogu esimehe Mihhail Kõlvarti õnnitlust.

Prantsuse lütseumi spordihoone on valmis

8. oktoobri keskpäeval lõigati pidulikult läbi lint Prantsuse lütseumi kauaoodatud spordihoone (Hariduse 3) ukse ees.

Juba kümnekond aastat tagasi alanud kavandamine on päädinud koolile mitmeti vajaliku hoone valmimisega. Seal asub täismõõtmises võimla, uhke jõusaal, peeglitaga tantsusaal ja hästi varustatud tööõpetuse klass, lisaks võimla juurde kuuluvad riie-

tus- ja duširuumid. Spordihoone projekti autorid on QP Arhitektid OÜ-st (Tõnu Laigu, Koit Ojaliiv ja Mari Rass).

Koolimaja kõrvale väikele maa-alale ruumikat hoonet plaanides kasutati sealse võimalused väga oskuslikult ära. Tänavatasandist kõrgemale tõuseb vaid kõrgema laega võimlaosa, ülejäänud maja jääb otsekui märkamatuks. Lütseumi õppehoonega on uus maja ühendatud

tunnelite kaudu; selle kõrval paiknevad ka jooksurada ja palliplats. Spordihoone ehitus maksis 3,5 miljonit eurot.

Avamisel lõikasid linna- ja riigivõimade juhtide Taavi Aasa ja Mihhail Kõlvarti kaasabil lindi läbi õpilaste esindajad koos kooli eelmise ja praeguse direktori, Lauri Leesi ja Peter Pedaku-ga. Direktor Pedak märkis, et hoone on ennekõike kroon tema eelkäija Lauri Leesi sihi-kindlale tööle.

Kõik Kesklinna lasteaiad saavad uue mänguväljaku

2018. aasta on Eesti Vabariigis eriline: tähistame oma riigi 100. sünnipäeva. Kõikjal Eestis toimub suur hulk erinevaid, just sellele tähtpäevale pühendatud sündmusi, mitmesugused organisatsioonid ja asutused aga teevad Eestile erisuguseid kingitusi.

Loomulikult ei jää sellest kõrvale ka Tallinn. Üks kõige märkimisväärsem kampaania, mille algatas Tallinna linnavalitsus, on projekt „100 mänguväljakut Tallinna lasteaeadele“. Iga pealinna lasteaed saab sel aastal juba olemasolevale juurde uue mänguväljaku. Ühesõnaga: tähistades riigi sajandat sünnipäeva, meenu-tame möödunud, kuid mõt-leme seejuures ka tulevikule, meie lastele. Projekti raames rajatakse mänguväljakuid rohkemgi – lasteaedu ja muid koolieelseid asutusi on pealin-nas kokku 126 ja kingituse ta ei jää ükski. Kokku on kingituse maksumus miljon eurot.

Kuidas valiti mänguväljakud?

Kõikidele lasteaeadele pakuti välja neli mänguväljaku tüüplahendust, mille hulgas lasteaednikud ja lapsevanemad valisid oma lasteaia jaoks sobivaima. Kuidas tüüplahendused päriselul välja näevad, said lasteaia töötajad ja vanemad tutvuda juba eelmisel sügisel lauluväljakul. Oktoobris tegid lasteaiad lõpliku valiku, millest andsid teada Tallinna haridusametile. Novembris kuulutas linn välja konkursi uute väljakute paigaldamiseks. 2018. aasta märtsist augustini paigaldati valitud elemendid kõikidesse pealinna lasteaedadesse.

Vast rajatud või täiendatud mänguväljakud avatakse sügise jooksul. Esimese uue mänguväljaku avasime koos linnaeapääsu Aasaga 14. septembril Männi lasteaias Mustamäel. Uued mänguväljakud või selle eelnevalt valitud elemendid jõuavad ka kõikidesse Kesklinna lasteaedadesse. Vaata tabelit.

Kadrioru lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
lastesõim Planeedi Mudila	mängulinnak noorematele lastele
Muumipere lastesõim	tasakaalurada vanematele lastele
Endla lasteaed	tasakaalurada vanematele lastele
Kiisa lasteaed	mängulinnak noorematele lastele
Kiisupere lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
Kullatera lasteaed	tasakaalurada vanematele lastele
lasteaed Sipsik	tasakaalurada noorematele lastele
lasteaed Südameke	mängulinnak vanematele lastele
Liivalossi lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
Liivamäe lasteaed	tasakaalurada noorematele lastele
Luha lasteaed	mängulinnak noorematele lastele
Magdaleena lasteaed	tasakaalurada vanematele lastele
Mardi lasteaed	tasakaalurada vanematele lastele
Päevalille lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
Päikesejänku lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
Virmalise lasteaed	mängulinnak vanematele lastele
Mesimummu lasteaed	üksikvahendid
Mürakaru lasteaed	üksikvahendid
Röömutarekese lasteaed	võrkpüramiid
Komeedi lasteaed	võrkpüramiid
Suitsupääsupesa lasteaed	võrkpüramiid
Jaan Poska lasteaed	keerdpoom
Unistuse lasteaed	keerdpoom
Tallinna 22. lasteaed	keerdpoom

Lasteaedadele välja pakutud tüüplahendused töötati välja Tallinna alushariduse juhtide ühenduse nõukogu liikmete osavõtul. Väljakute kvaliteedi eest vastutab linn ja loodan, et kingitusest on rõõmu nii lastel kui ka nende vanematel.

Vadim Belobrovsev
abilinnapea

SISEMINISTEERIUM

Palun hoia oma elukohaandmed täpsed!

Foto autor: Kerli Sosi

Kui Teie elukoht rahvastikuregistris ei ole täpne (puudu on küla või tänav, maja- või korterinumbr), kuna olete kolinud ja eelmise kodu omanik on taotlenud Teie aadressi muutmist, jäävad 2019. aastast registris Teie elukohaandmed tühjaks. Nii võite ilma jääda avalikest teenustest.

Oma andmeid saate kontrollida ja täpsed andmed esitada riigiportaalis eesti.ee või elukohajärgses omavalitsuses.

Elukohaandmed tasub rahvastikuregistris hoida täpsed

Peaaegu 18 000 Tallinna elanikul on oht jääda puuduvate elukohaandmete tõttu ilma avalikest teenustest, nagu tasuta ühistransport, parkimissoodustus, lasteaia koht või sotsiaaltoetused. Praegu on nende inimeste elukoht märgitud rahvastikuregistris linnaosa täpsusega (puudub tänavanimi, maja- või korterinumbr). Pärast rahvastikuregistri seaduse muudatuse jõustumist 2019. aastal kustutatakse elukohaandmed inimestel, kelle elukoht on registreeritud linnaosa täpsusega. Selline olukord võib tekkida juhul, kui inimese kolides

on tema varasema korteri või maja omanik palunud omavalitsusel ta elukohast välja registreerida ja inimene ei ole

võimaldab see saada elukoha- ja seotud avalikke teenuseid ja toetusi ning annab talle õiguse valida kodukoha omavalitsuse

reeritud õige aadress, laekuvad tema makstavad maksud tegelikku elukohta ja kohalik omavalitsus saab talle selle eest pakkuda paremaid teenuseid, korras teid ja ilusat ümbruskonda, kooli- ja lasteaia kohti lastele.

Elukoha registreerimine on lihtne: seda saab teha paari minutiga eesti.ee veebilehel või linnaosavalitsuses rahvastikuregistri töötaja abiga. Kehitava seaduse järgi on inimesel kohustus elukohaandmeid uuendada 30 päeva jooksul uude elukohta elama asumisest, uuest aastast on tähtaeg 14 päeva.

Vaata täpselt
www.tallinn.ee/elukohaandmedkorda

hiljem elukohaandmeid uuendanud.

Tegelike elukohaandmete esitamine on kasulik nii inimesele endale, kohalikele omavalitsusele kui ka riigile. Inimesel

juhte. Kui registriandmed on korras, jõuab inimeseni õigel ajal ka vajalik info, näiteks vähi sõeluuringus osalemise kutse.

Ja mis samuti tähtis: kui inimese elukohana on regist-

Neitsitorni kaksikud. Paul (1865–1930) ja Kristjan Raud (1865–1943)

Paul Raud oma armsamaga Amsterdams 1898.

Neitsitorn on üks Tallinna keskaegse linnamüüri tornidest, mis asub Kiek in de Kōki suurtükitorni kõrval ja pakub kauneid vaateid sealses kohvikus viibijale. Kolmanda korruse tasandilt, kus praegu saab mõnusalt aega veeta, võisid torni kaitsjad viimati Tallinna seirata 16. sajandil.

Hoburauakujuline Neitsitorn oli õigupoolest seest tühi. Pärast kasutuseta jäämist hakkas see lagunema ja läks 18. sajandil eraomandusse. Sajandi lõpul ehitati torni tühimiku moodsas barokses stiilis kahekordne maja, mille teine korrus sai 20. sajandi algusest mitme kunstniku töökohaks. Esimene neist oli baltisaksa akvarellist Karl Alexander von Winkler (1860–1911). Aastail 1914–1930 oli Neitsitornis atel-

väärtuslik. Seega jääb nüüd üle vaid üht osa sellest ajaloost rekonstrueerida.

Nagu öeldud, asus Paul Raud Neitsitorni teisele korrusele 1914. aastal, kui ta oli juba tunnustatud kunstnik. Arvata ka esimene eesti kunstnik, kes kodumaal küllaldaselt tellimusi sai, et neist ära elada. Sel ajal, kui eesti haritlaskond oli veel väga hõre, koosnes tellijaskond muidugi peamiselt baltisakslastest. Nende toetusel võis Paul Raud jaoks olla ka määrav tähtsus elukutseliseks kunstnikuks saamisel.

Talutarest kunstimaailma

Kaksikud Paul ja Kristjan Raud sündisid Viru-Jaagupi kihelkonnas Koeravere külas taluperemehe perre. Vennad õppisid kohalikus küla-, siis

Mühleniga. 1892. aastal lahkus temagi kodumaalt ja asus aasta pärast õppima Peterburi kunstiakadeemias. Erinevalt teistest eesti kunstnikest tekkis Kristjan Raul hea side Johan Köleriga, kes võis teda toetada ka akadeemiasse astumisel. Peterburis õppis ta neli aastat, et siis venna mahitusel samuti Düsseldorfis sõita, saades selleks toetust baltisaksa parunilt Meyerendorffilt.

Paul õppis Düsseldorfis kuus aastat, lõpetades selle täieliku kursuse 1894. Kogu selle aja sai ta toetust perekond Uexküllilt. Baltisakslastega oli ta tihedalt seotud ka õpingute ajal, suheldes kunstnik-professorite Eduard von Gebhardt (1838–1925) ja Gregor von Bochmanniga (1850–1930). Gebhardt, kes oli akadeemias Pauli õpetaja, olevat talle sügavat mõju avaldanud. Sellest tulenevalt jääb Pauli looming suuresti Düsseldorfis realismi kunstikoolkonna raamidesse, mida iseloomustab konservatiivsus – Madalmaade 17. sajandi klassikute eeskujul. Sellist tüüpi realismile jääb Paul Raud elu lõpuni truuks, tema peamised tellijad on vanast kinni hoidvad baltisakslased.

Professor Gebhardt soovitas Paulil pärast õpingute lõpetamist Saksamaale jääda, ta ise ihkas sõita kunstide metropoli Pariisi. Perekondlikud asjaolud ja eriti kohusetunne oma toetaja vastu sunnivad teda aga kodumaale naasma. Tänuühiks ning oma oskuste näitamiseks toetajale pidi ta maalima paruniproua Üexkülli ja tema sugulaste portreed. Need õnnestusid nii hästi, et üsna pea sai ta tellimusi ka teistest baltisaksa mõisatest Eesti- ja Liivimaal.

Kristjan Raud oma ateljees. Pildid Eesti kunstimuuseumi fotokogust.

jee Paul Raul ning 1918–1920 töötas seal tema kaksikvend Kristjan Raud. Viimasena pakkus Neitsitorn 1945–1965 elu- ja töökohta arhitekt Karl Burman vanemale (1882–1965), kes oli kaotanud oma elukoha Kadriorus.

Seejärel otsustati Neitsitorn originaalkuju matkivald restaureerida ja torni süvendisse ehitatud klassitsistlik maja lammutati. 1973. aastal valminud Tiina Linna projekti järgi ehitati torni kõrgemaks ning fassaad suleti hiiglasliku aknaga. Tänapäeva restaureerimisprintsipi kohaselt poleks seda ilmselt tehtud, sest iga tüki materiaalselt ajalugu oma kõigis kihistustes on liiga

kihelkonnakoolis, edasi Rakveres ja lõpuks Tartu realkoolis. Tartus suhtlesid nad kunstihuviliste baltisaksa haritlasperedega, mis avardas maailmavaadet ning sisendas eneseuskulisemalt kunstiga tegelemiseks.

Pärast õpinguid läksid vended teed lahku. Paul teenis 1886–1888 sõjaväes ja sõitis seejärel paruniproua Natalie von Uexkülli toetusel Düsseldorfis, et õppida kunstiakadeemias. Kristjan jättis realkooli 1883 pooleli, läks üle saksa õpetajate seminari ning töötas kümme aastat Tartu koolides kunsti õpetades. Suurt mõju avaldas talle tutvus kunstnik Rudolf Julius von zur

li ja tema sugulaste portreed. Need õnnestusid nii hästi, et üsna pea sai ta tellimusi ka teistest baltisaksa mõisatest Eesti- ja Liivimaal.

Samal ajal kui Paul näis oma elukutse leidnud olevat, oli Kristjanil kõige keerulisem eneseotsingute periood. Düsseldorfis akadeemia, mida tema vend taevani kiitis, valmistas talle pettumuse nagu paar aastat varem seal lahkunud Laikmaalegi. Juba järgmisel aastal sõitis ta Münchenisse ja asus õppima austria-sloveeni kunstniku Anton Azbé (1862–1905) koolis. Samas said õpe-

tust paljud välismaalased ja ka hulk tuntud eesti kunstnikke. Kristjanile sai tema hilisemat loomingut arvestades oluliseks Müncheni kunstiakadeemias P. Halmi juhendamisel graafiliste tehnikatega tutvumine. Kolm aastat Münchenis olid kunstniku kujunemises olulise tähtsusega – kohalikes kunstigaleriides sai tutvuda kaasaegsete tippkunstnike loominguga.

1904. aastal saabus Kristjan Raud tagasi kodumaale ja asus järgnevat kümnend aastaks Tartusse. Ta tegutses kunstiõpetajana koolides, asutas oma ateljeekooli, kirjutas eesti rahvakunsti ja kutsus üles seda koguma. Oluline panus eesti rahvuskultuuri väärtustamisele pöördus ERM-i asutamisega 1909. Seejärel lahkus Kristjan Raud Tallinna, kus jätkas kunstiadministraatori tegevust ERM Tallinna osakonnas ja haridusministeeriumis. Eesti kunstikultuuri korraldamises viis ta ellu ideid, mida oli õhku visanud Laikmaa, kellel endal ei olnud küllalt püsivust ega võimalust nendega tegelda.

Kunstile sai Kristjan Raud ühiskondlikust korraldustööst

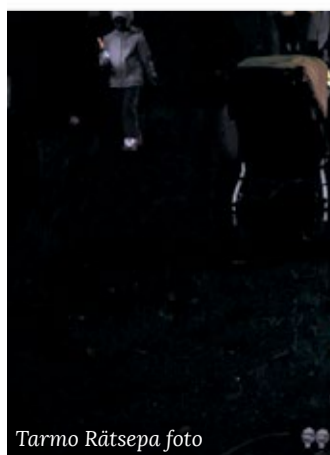
taandudes pühenduda alles 1924. aastal. Nüüd võis ta järjekindlalt tegelda kunstiliste ideedega, millele oli juba pikalt mõelnud. Mäletame teda ju peamiselt „Kalevipoja“-aineiliste graafikatööde järgi. Tööd valmisid Tallinnas Nõmmel, kuhu kunstnik soetas maja.

Esimene maailmasõda ja Eesti iseseisvumine avaldasid hoopis teistsugust mõju vend Paulile. 20. sajandi esimesed 15 aastat olid talle kõige vilkamad ja positiivsemad. 1901 tellitud Püha Vaimu kiriku altarimaali eest sai ta suure honorari ja võimaluse reisida aastaks Itaaliasse. Järgmise aasta alguses kohtus ta vennaga Münchenis, kust sõideti koos tagasi kodumaale. 1908. aastast jäi Paul püsivalt elama Tallinna, täites palju tellimusi nii baltisakslastelt kui ka eestlastelt. Esimene maailmasõda tõi aga muutuse: äraelamiseks tuli tegutseda ka kunstiovetajana koolides. 1930 suri Paul Raud kuu aega pärast oma 65. sünnipäeva õnnetult oma ateljee aias.

Eero Kangor
kunstiajaloolane

Neitsitorni ateljee.

Tarmo Rätsepa foto

Valgusfestival tuli vanalinna

Pealinna suurim valgusfestival „Valgus kõnnib“, mis on juba tosin aastat pakkunud silmarõõmu ja muusikaelamusi tuhandetele Tallinna elanikele ja külalistele, laienes tänavu Kadriorust vanalinna. Enam kui 60 installatsioonist koosnev valguskett oli kui särav teekond linnasüdames, avastamaks uusi objekte ja seni märkamata jäänud põnevaid elemente.

19. ja 20. septembril sai Kadriorus ning 20. ja 21. septembril vanalinnas nautida väga omanäolisi valgusmänge ja -etendusi. Kadriorus oli pargi juubeliaasta puhul teemaks Kadrioru 300, vanalinnas aga Eesti Vabariik 100. Festivalil võeti kasutusse üle 12 500 küünla ja tõrviku, enam kui 32 km valguskette, 3000 valgustatud roosi, üle 60 installatsiooni. Külalastajaid oli kolmel päeval kokku üle 65 000 nii lähedalt kui kaugelt.

VARIA

Muuseumides on avatud mänguväljad

Kuni 28. oktoobrini on kõik lastega pered oodatud laste ja noorte muuseumide festivalile „Avatud mänguväljad“.

Et festival on pühendatud Eesti Vabariigi 100. aastapäevale, on põhiteema „100 tähtsat asja“. Osalevad Tallinna, Tartu, Viljandi, Haapsalu, Kohtla-Nõmme ja Paldiski muuseumid, kus on festivaliks valmistatud spetsiaalsed mängulehed, mille abil näitusi ja kogusid mänguliselt võttes avastada. Mängujuhiseid, millest osa on saadaval ka venekeelsena, saab muuseumidest tasuta.

Muuseumi pääseb muuseumipiletiga. Peale põhprogr-

rammi toimuvad seal kõigile avatud töötoad, pere- ja teemapäevad ning palju muud põnevat. Tallinna muuseumidest osalevad festivalil Kadrioru lastemuuseum Miiamilla, linnamuuseum, fotomuuseum, Peeter I majamuuseum, Eesti ajaloomuuseum, Eesti arhitektuurimuuseum, Eesti teatri- ja muusikamuuseum ning Mikkelki muuseum. Festivali „Avatud mänguväljad“ korraldavad MTÜ Elamusõppe labor ja Tallinna linnamuuseum.

Lisainfo: www.avatudfestival.ee, FB: Avatud mänguväljad, Instagram: #avatud_manguvaljad.

					↓	Õlgedest valmistatud ümbris	Teine	Ujuv-seade kaevandamiseks	Tallinna linnaope
					Meie (vn k)		Ilmakaar		
					Võõrapärane naisenimi		Minema toimetaja		
					Janitšari-ohvitser		Arseen		
					Pähkli-pureja		Linn Eestis		
Märtsipommitamises rängalt kannatada saanud Tallinna piirkond	Endine majandus-ajakiri	Noot	Jessicake	Tallinna linnaosa Üles-, taas-					Indiaanlane
Endine veekogu Tallinnas									
Võitlusplats					Vanaisa			Raadius	
					Saksa k artikkel			Lõuna-maine villi	
Rhode Island		Tallinna sõimpunkt					Varjupaiga-taotlejate küla		
		Lind					Konstrukt		
NHL Klubi				Lennuk		Raieplats			
				Seenior		Juhtraud			
Omapead			Jälgimine					Uu-uu!	
			Järv Türgis					Elukutse	
Eesti helilooja					Hägune				
					Hullunud jooks				
Täpitaht	Tallinna sümbol								
	Sülg								
Floem				Millal			Einsteinium		Energia
				Papüürus-laev			Okei		
Merelind			OM-organiseerija			Ökva			
			Volt			Pindala			
Lehtpuu									

Elmise ristsõna õige vastus oli KESKAEG EI UNUNE. Õige vastuse saatnute hulgast naeratas loosinõnn **Õie Esterile**. Palume auhinnale järele tulla järgmise nädala jooksul Kesklinna valitsusse Nunne 18. Selle ristsõna õigeid vastuseid ootame kuni 26. oktoobrini samal aadressil või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee. Taas läheb loosi auhind!

Noortekeskus saab neljaseks

Kesklinna noortekeskusel on 14. novembril sünnipäev – saame nelja-aastaseks!

Sünnipäeva puhul toimub meie keskkuses palju toredat ja põnevat: kokkame koos noortega, sööme sünnipäevatorti, keskuse noorsootöötajad pakuvad noortele kaasa-tegemiseks lahedaid mängu ja muid tegevusi ning osaleda saab ka fotonurgas. Lisaks on meil veel hulk üllatusi.

Kesklinna noortekeskus avati 2014. aastal. Nelja aasta jooksul on keskkuses toimunud palju huvitavaid ja noortele kasulikke üritusi ja projekte. Keskus on loonud tiheda koostöö noorteorganisatsioonide ja koolidega. Kõike seda ühendab üks eesmärk: toetada noorte omaalgatusi ja aktiivsust ning pakkuda mit-teformaalse õppe kaudu erinevaid

noori arendavaid tegevusi.

Keskuses on praegu ametis neli noorsootöötajat. Peale nende veel administraator, juhataja, vabatahtlik ja Tugila programmi töötaja.

Meie keskkuses on peamised sündmused algatajad noored ise ning nende koostöö noorsootöötajatega on usaldav ja edumeelne. Kõik noortekeskuse töötajad armastavad oma tööd ja on väga motiveeritud töötama iga päev selle nimel, et keskuse külastajatel – noortel – oleks siin lõbus ja tore olla, et nad tunneksid, et on siia alati oodatud.

Kutsume kõiki 14. novembril Kesklinna noortekeskuse sünnipäevale!

Jälgige meid kodulehel või Facebookis: www.tallinnanoored.ee/, www.facebook.com/tallinnanoored/.

Noortekeskuse nüüdsed töötajad.

Helkur on kõigile kohustuslik

Transpordiamet tuletab meelde, et liikluseadus kohustab jalakäijaid halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes helkurit või valgusallikat kasutama.

Transpordiameti liikluskorralduse osakonna juhataja Talvo Rüttemaa selgitas, et sõiduki peatamiseks on pidurdusmaa asulas (sõidukiirusel kuni 50 km/h) kuiva teekatte korral vähemalt 25 meetrit ja asulavälisel teel 90–120 meetrit (olenevalt lubatud sõidukiirusest). Must ja märg asfalt ning vastutulevate sõidukite tuled teevad jalakäija märkamise veel raskemaks. Ka on varastel hommikutundidel ja õhtuti musta jää tekkimise võimalus.

Mida varem mootorsõiduki-

juht jalakäijat märkab, seda parem. Helkur teeb jalakäija lähitulede valgusvihus nähtavaks vähemalt 150 meetri ja kaugtulede valgusvihus vähemalt 300 meetri kauguselt, mis võimaldab ohutult liigelda või vajadusel peatuda. Helkuri puudumisel võib juht näha jalakäijat pimedas liiga hilja ning ohutu peatumine ei ole enam võimalik.

Seega ärge unustagem väikest ja lihtsat helkurit, millest on pimedal ajal ohutuse tagamiseks palju abi. Veel kinnitavad liikluse monitooringud, et sõidutee ületamiseks antakse helkuriga jalakäijale sagedamini teed kui ilma helkurita jalakäijale.

Raepress

Raestipendium edukatele noorteadlastele

Linnavalitsus asutas Tallinna linna Raestipendiumi teadus- ja õppetöökate magistrantide ja doktorantide tunnustamiseks.

Stipendiaatide uurimistöö peab seonduma linna tegevusvaldkondadega ja olema kohaliku omavalitsuse jaoks rakendusliku väärtusega. Praegu on Tallinnal koostöökõrgkoolidega üheksa eri nimetusega stipendiumi, mis nüüdsest liidetakse ühtseks Raestipendiumiks. Varasematest jäävad alles Anton Uessoni stipendium ja Tallinna IT-stipendium, mis on kitsalt erialased.

Seni maksti stipendiume vaid Tallinnas asuvate ülikoolide ja ra-

kenduskõrgkoolide õppuritele, nüüd võib aga kandidaadiks esitada ka üliõpilasi neist Tartus asuvatest ülikoolidest, millega Tallinna linnal on sõlmitud koostööleping. Kui seni sai stipendiumi taotleda üliõpilane ise, siis edaspidi esitavad Raestipendiumi kandidaadid üliõpilase juhendaja, ülikooli struktuuriüksus või Tallinna asutuse teenistuja, kelle konsulteerimisel või kaasjuhtdamisel üliõpilane oma uurimistöö kirjutab.

Stipendiumi rahastab Tallinna linn, fondi suurus on 45 000 eurot aastas. Stipendiumi kandidaadiks võib esitada ainult magistri- ja doktoriprofi üliõpilasi.

#AEGMÜÜA

Kodu vahetamine võib olla keeruline protsess. Mina olen siin, et Sind aidata!

ARCO VARA Triinu Tapper
5330 1860

PAKUME PARIMAT LISATÖÖ VÕIMALUST VÄGA PALJUDES KAUPLUSTES ÜLE TERVE TALLINNA.

Varahommikused tööajad. Ise saad valida piirkonna ja tööpäevad, kus ja millal soovid töötada.

Uuri lähemalt ja kandideeri: www.humanlink.ee,
cv@humanlink.ee, +372 5569 9585.

Humanlink
BALTIC

Reveron Baltic

TALLINNA ENDOKRINOLOOGIA KLIINIK

Järjekord alla nädala!

Endokrinoloogi visiit 5 € ning diabeedi- ja jalaõe visiit tasuta.

Vastuvõtule registreerimine:

Tel 669 0806 või 684 3287

Mob 520 8030 või 5554 3276

Digiregistratuur: www.endokrinoloog.ee/digiregistratuur

Asume VitaClinika ruumides

(sissepääs Rävala puisteelt)

Tartu mnt 16, 3.korrus, 10117 Tallinn

Koduleht: www.endokrinoloog.ee

Tallinna elamumajanduskonverents
Retke tee 1 (Tallinna Kiirabi Koolituskeskus)
17. november 2018 algus kell 12.00

Registreerimine alates 11.30
12.00 Konverentsi avamine Taavi Aas
12.05 Tervituskõne Lauri Laats

I paneel: Korterühistu tegevused, vastutusala ja juhtimine

Modereerib Mustamäe linnaosa vanem Lauri Laats

12.10 Tuleohutus Tallinna eluhoonetes. Tähelepanu all on gaasiandurid ja läbipääsuteed. Marko Rüü, Põhja Päästkeskuse juht

12.40 Küsimused

12.45 Mida tõi korteriühistutele aasta 2018?

Andres Jaadla, Eesti Korterühistute Liidu juhatuse esimees

13.15 Küsimused

13.20 Vaheajal loosiratas

II paneel Tallinna kaasaegse ja rohelse linnakeskkonna areng

Modereerib Tallinna abilinnapea Eha Võrk

13.35 Tallinna linna areng, uusehitised
Tallinna abilinnapea Eha Võrk

13.55 Küsimused

14.00 Tallinn – elukeskkond kõigile (autoga ja autota). Rohealad vs parkimine

14.00 Kristiina Kupper, Tallinna Keskkonnaamet, linna maastikuarhitekt

14.15 Janek Timberg, Tallinna Transpordiamet, arenguprojektide peaspetsialist

14.30 Paneeldiskussioon teemal Tallinn – elukeskkond kõigile

(autoga ja autota). Rohealad versus parkimine.

Eha Võrk, Lauri Laats, Relo Ligi, Kristiina Kupper, Janek Timberg

15.00 Projekti „Roheline õu“ põnevamad lahendused

kuuel tegevusaastal ja tublide tunnustamine

Tallinna abilinnapea Eha Võrk

15.25 Konverentsi lõpetamine

15.25 Arutelu kohvilaas (pirukad, kohv, tee)

RAE KAMMERKOORI KONTSERT

KÜMMME

LAUPÄEVAL, 3. NOVEMBRIL 2018 KELL 19 NIGULISTE MUUSEUM-KONTSERDISAALIS
TÄHISTAMAKS KOORI 10. AASTAPÄEVA JA CD „KÜMMME“ VALMIMIST

Rae Kammerkoor

Rõõm muusikast ja heast seltskonnast!

Kaastegevad ROBERT JÜRJENDAL (kitarr) ja SIIM AIMLA (saksofon)

Heli TANEL KLESMENT Dirigent ALICE PEHK

Sisepääs tasuta

RAE
KULTUURIKESKUS

Hekotek

KAITSELIIDU**100. AASTAPÄEVA**

KONTSERT-JUMALATEENISTUS
11. NOVEMBER 14.00

EELK Tallinna Jaani kirikus

Sisepääs kõigile prii.

**MTÜ Pro Civitas
kutsub töötuid**

**osalema tasuta projektis
„Tallinna tööhõivepiirkonna
pikaajaliste töötute
tagasitoomine tööturule
loomemajandussektoris“**

Ootame pikka aega tööturult eemal olnud töötuid (vähemalt 6 kuud 16–29-aastased ja 12 kuud üle 29-aastased) osalema alates oktoobrist algavatel loomemajanduse koolitustel:

- kunst, tarbekunst, disain,
- fotograafia, film, audiovisuaalvaldkond,
- etendus kunstid,
- restaureerimine, taaskasutus jm.

Projektis osalejatele makstakse stipendiumi koolituse ja praktika eest.

Töö toimub individuaalselt ja rühmades keskmiselt 2–3 kuud. Seejärel on võimalus osaleda 1–2-kuulisel praktikal.

Osalejate arv on piiratud.

Täpsem info ja vestlusele registreerimine tel 501 4328,

Kadri Jõks,

kadri.joks@procivitas.ee.

Projekti rahastab Euroopa Sotsiaalfond

Üldsaunad • Tunnisaunad • Tunnidušid

**Raudselt puhtaks
juba aastast 1936!**

Raua tn 23 Tallinn
Harjumaa 10124
Tel.: 622 94 95
E-post: info@rauasaun.ee
www.rauasaun.ee